

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Hazlov, okres Cheb

351 32 Hazlov 119

Identifikátor školy: 600 066 380

Termín konání inspekce: 27. duben – 3. květen 2004

Čj.:	e1-1060/04-5140
Signatura:	kelzx120

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo:

- ❖ zjištění a zhodnocení personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ zjištění a zhodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v celé škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům;
- ❖ zjištění a zhodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve všech vyučovacích předmětech s výjimkou praktických činností v základní škole, ve školní družině a v mateřské škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a realizovanému vzdělávacímu programu.
- ❖ sledování a hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplná základní škola se nachází v centru obce. Tvoří ji dvě budovy, které jsou navzájem propojeny. Škola se nachází v uzavřeném areálu s pečlivě udržovanou zahradou.

Zřizovatelem školy je Obec Hazlov, 351 32 Hazlov 31, okres Cheb. Škola je od 1. ledna 2003 příspěvková organizace; sdružuje základní školu, mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu. Kapacita mateřské školy je 55 dětí, základní školy 300 žáků, školní družiny 62 žáci a školní jídelna má kapacitu 250 jídel.

Mateřská škola je součástí školy od 1. ledna 2003. V době inspekce má dvě třídy, obě třídy jsou věkově smíšené. K datu kontroly je k docházce do mateřské školy zapsáno celkem 52 dětí, pět dětí z uvedeného počtu má odloženou školní docházku o jeden rok.

Základní škola má devět tříd, vždy po jedné v ročníku. K datu kontroly ji navštěvuje 170 žáků, z toho je pět žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ve školní družině je k datu inspekční činnosti zapsáno 43 žáků; v provozu jsou dvě oddělení školní družiny.

Stravování zajišťuje kuchyně při základní škole, školní jídelna se nachází v prostorách mateřské školy.

Mateřská škola pracuje v kontrolovaném období podle vlastního vzdělávacího programu nazvaného „Hrajeme si celý rok“.

V základní škole jsou realizovány dva vzdělávací programy; v prvním až osmém ročníku probíhá výuka podle vzdělávacího programu Obecná škola pod č. j. 120 35/97-20, v devátém ročníku pak podle vzdělávacího programu Základní škola pod č. j. 16 847/96-2, včetně úprav a doplňků schválených pod č. j. 25 018/98-22.

Do spádové oblasti školy patří rovněž žáci dojíždějící z obce Libá.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve škole pracuje celkem 19 pedagogických pracovníků, včetně ředitelky školy, a dva externí pracovníci.

Výchovně-vzdělávací činnost v mateřské škole zabezpečují čtyři učitelky, včetně zástupkyně ředitelky školy. Všechny mají odbornou a pedagogickou způsobilost stanovenou právním předpisem, víceletou pedagogickou praxi a pracují na plný úvazek.

Výukou na prvním stupni je pověřeno pět vyučujících; v době inspekce jednu pedagogickou pracovníci zastupovala učitelka ve starobním důchodu. Všech pět kontrolovaných vyučujících splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené právním předpisem.

Výuku žáků na druhém stupni zajišťuje celkem osm vyučujících, včetně ředitelky školy.

Český jazyk vyučují dvě učitelky; obě splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti pro výuku tohoto předmětu na druhém stupni školy.

Výukou německého jazyka je pověřena jedna vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí, pro výuku německého jazyka aprobována není. Výuku anglického jazyka zabezpečuje jedna vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Matematiku vyučují dva učitelé; oba splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku tohoto předmětu.

Výukou fyziky, chemie, přírodopisu a informatiky je pověřen vždy jeden vyučující. Fyzika, přírodopis a informatika jsou vyučovány vyučujícími, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, pouze dva však mají v aprobaci vyučovaný předmět. Chemii vyučuje učitelka, která nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Dějepis vyučují dvě učitelky, obě splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, pouze jedna z nich je aprobována pro výuku dějepisu.

Zeměpis vyučuje jedna učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Občanskou výchovu vyučují tři vyučující; z toho dvě vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na druhém stupni základní školy, pro výuku občanské výchovy nejsou však aprobovány, jedna vyučující je nekvalifikovaná.

Rodinnou výchovu vyučují dvě učitelky; jedna splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na druhém stupni, pro výuku rodinné výchovy však není aprobována; jedna nesplňuje podmínky odborné ani pedagogické způsobilosti.

Hudební a výtvarnou výchovu vyučuje vždy jedna pedagogická pracovníce; obě nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Tělesnou výchovu vyučuje jedna vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Pedagogická pracovníce, která vykonává funkce výchovné poradkyně, má vzdělání požadované pro učitele základní školy, avšak neabsolvovala kvalifikační studium výchovného poradenství.

Na zajištění provozu školní družiny se podílejí dvě vychovatelky, obě dvě na zkrácený úvazek. Pouze jedna má předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost pro obor vychovatelství; jedna vzdělání stanovené právním předpisem nemá.

Vyučující sledovaných předmětů mají různě dlouhou pedagogickou praxi; převažují vyučující s velmi dlouhou pedagogickou praxí. Podle svého zájmu a možností si rozšiřují a doplňují odbornost různými formami dalšího vzdělávání. Při přidělování tříd a úvazků ředitelka školy přihlíží ke zkušenostem a vzdělání jednotlivých pedagogických pracovníků, je však také nucena řešit problém nedostatku kvalifikovaných vyučujících pro řadu předmětů. Nejméně v jednom případě se složení úvazku ve spojení s nekvalifikovaností pedagogického pracovníka projevilo negativním způsobem na kvalitě výuky. Z výsledků kontroly vyplývá, že složení úvazků v převážné většině odpovídá odbornému vzdělání učitelů i věkovému složení pedagogického sboru, není však optimální.

Organizaci a řízení školy, včetně její organizační struktury, vymezuje zejména dokument Organizační řád Základní školy Hazlov. Z organizačního schématu vyplývá rozdělení

organizace na úsek ředitelky školy, úsek pedagogický (první a druhý stupeň, školní družina), úsek ekonomický, úsek správní, úsek stravování a úsek předškolní výchovy). Dokument vymezuje hlavní úkoly jednotlivých úseků, upřesňuje kompetence vedoucích pedagogických pracovníků (ředitelky školy, zástupce ředitelky školy pro základní školu, zástupce ředitelky školy pro mateřskou školu, výchovné poradkyně) a ostatních pedagogických i nepedagogických pracovníků školy. Konkrétní úkoly pro kontrolovaný školní rok jsou obsaženy v dokumentu Koncepce práce a rozvoje školy ve školním roce 2003/2004; zahrnuje hlavní úkoly výchovně-vzdělávací práce a materiálně-technické zajištění provozu školy, dále vymezuje odpovědnost pedagogických pracovníků za třídnictví, správcovství kabinetů a sbírek, organizaci soutěží různého zaměření, výchovné poradenství a práci metodika prevence sociálně patologických jevů aj. Pravidla pro provoz základní školy jsou zahrnuta do Školního řádu školy a Organizačního řádu; kontrolní činnost do Osobního plánu ředitelky školy pro školní rok 2003/2004, Plánu hospitační činnosti ředitelky školy na školní rok 2003/2004 a Plánu hospitační a kontrolní činnosti zástupkyně pro mateřskou školu. Skutečnost, že mateřská škola je již od 1. ledna 2003 součástí základní školy, se v předložených interních dokumentech školy (s výjimkou Organizačního řádu, kde jsou vyjmenovány kompetence zástupce ředitelky školy pro mateřskou školu, vymezeny oblasti kontroly, pracovní povinnosti a povinnosti vůči ředitelce školy) neodráží. Organizace činnosti, provoz mateřské školy, rozdělení pracovních povinností, přenos kompetencí a odpovědnost za svěřené úseky jsou určeny samostatnými dokumenty - Organizačním řádem mateřské školy a Plánem pedagogických a pracovních porad pro školní rok 2003/2004. Rovněž školní družina disponuje vlastními dokumenty; řádem školní družiny a plánem práce pro stávající rok.

V oblasti přenosu informací je patrná formálnost spolupráce mezi součástmi školy, především mateřskou a základní školou. Přenos informací uvnitř základní školy je uskutečňován prostřednictvím porad vedení a pedagogických pracovníků či provozních zaměstnanců školy, plánovaných jednání pedagogické rady, pomocí nástěnek, v každodenním styku též osobním rozhovorem, méně často pak také školním rozhlasem. Z dokumentace předložené ke kontrole (záznamy z jednání pedagogických porad ve školním roce 2003/2004) a z rozhovoru s oběma vedoucími pracovníky vyplynulo, že ředitelka školy nesvolává společné pedagogické porady pedagogů obou typů škol (mateřské a základní) a že zástupkyně pro mateřskou školu není zvána ani na porady vedení školy. Zástupkyně ředitelky pro mateřskou školu zpracovala vlastní plán pedagogických a provozních porad, jejichž program odpovídá cílům obsaženým ve školním vzdělávacím programu mateřské školy. Učitelky mateřské školy mají přístup ke všem potřebným informacím, které jsou uvnitř zařízení zpravidla předávány každodenním osobním kontaktem, důležitým zdrojem informací jsou pohospitační rozhovory. Zápisy z jednání pedagogické rady pro základní školu i mateřskou školu jsou věcné, obsahují závěry pro další činnost obou součástí.

Poradním orgánem ředitelky školy je pedagogická rada, která se dle záznamů z jejích jednání sestává pouze z vyučujících základní školy, výjimečně (jedenkrát v kontrolovaném školním roce) byly jako hosté přizvány učitelky mateřské školy. Pedagogická rada tedy řeší pouze výchovné a vzdělávací problémy žáků. Pedagogičtí pracovníci jsou svoláváni ke krátkým provozním poradám, kde jsou konkretizovány měsíční plány práce a předávány aktuální informace. Ve škole jsou ustavena tři metodická sdružení (metodické sdružení prvního stupně, metodické sdružení druhého stupně a školní družiny). Z jednání metodických sdružení nejsou pořizovány zápisy, jejich činnost se soustřeďuje na plnění úkolů vyplývajících z ročního plánu práce školy (příprava a organizace akcí a soutěží a účast na nich), zabývají se sledováním nových metod a postupů ve výuce jednotlivých předmětů a předáváním poznatků z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Vedením nekvalifikovaných učitelů, včetně poskytování metodické pomoci, jsou pověřeni vedoucí metodických sdružení, spolupráce

v této oblasti probíhá spíše neformálně; kontrola realizace této pomoci není pravidelná a soustavná.

Kontrolní činnost vedení školy je plánovitá. Kromě ředitelky školy se na ní podílí i zástupkyně ředitelky školy pro mateřskou školu. Hlavními nástroji kontroly jsou přímá kontrola stanovených úkolů, včetně kontroly vedení dokumentace, a hospitační činnost. Na úseku předškolní výchovy provádí kontrolní a hospitační činnost zástupkyně školy podle předem stanoveného plánu. Stanovené cíle hospitací jsou konkrétní, záznamy o hospitacích obsahují závěry a případná doporučení pro další práci. Jejich plnění je sledováno a vyhodnocováno při jednání v pedagogické radě mateřské školy. Kontrolní činnost v mateřské škole se převážně orientuje na vedení povinné dokumentace. O kontrolní a hospitační činnosti jsou vedeny záznamy, které jsou průkazně s učitelkami projednávány.

Plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy je stanoven na období stávajícího školního roku, vychází z plánu práce školy a zahrnuje oblast pedagogickou, ekonomickou i provozní. Plán hospitací ve školním roce 2003/2004 vymezuje rovněž oblasti sledované kontrolou (cíl a obsah výuky, organizace hodiny, metody a formy, hodnocení žáků, estetická úroveň učeben aj.). Z předložené dokumentace vyplývá, že ředitelka školy reagovala v kontrolovaném období na problémy, které vznikly ve výchovně-vzdělávací práci školy na druhém stupni, a proto se její hospitační činnost soustředila převážně na výuku vyučujících na druhém stupni. Z provedených hospitací i dalších kontrol jsou pořizovány zápisy, většinou jsou formulovány závěry, opatření k odstranění zjištěných nedostatků a následná kontrola. Zobecněné poznatky jsou předávány na poradách. Rovněž kontrolní činnost v oblasti ekonomického a materiálního zabezpečení, BOZP, hygieny je plánována; kontroly probíhající ve školním roce 2003/2004 do doby inspekce jsou prováděny a mají vliv na plynulý provoz školy.

Pro další vzdělávání pedagogických pracovníků škola využívá zejména nabídky vzdělávacích kurzů, seminářů a akcí pro učitele mateřské i základní školy, které poskytuje Pedagogické centrum v Karlových Varech prostřednictvím pracoviště v Chebu. Vedení školy koordinuje vzdělávání učitelů v souladu se zaměřením a cíli školy a je pro práci s dětmi i žáky přínosem. Z předložených dokumentů vyplývá, že hodnocení všech pracovníků školy probíhá průběžně. V hodnocení zaměstnanců mají ředitelka školy i zástupkyně pro mateřskou školu systém. Obě využívají předem stanovená kritéria, která jsou zpracována zvlášť pro pedagogické a zvlášť pro provozní pracovníky. Všichni zaměstnanci s nimi byli prokazatelně seznámeni.

Personální podmínky jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola má k dispozici dvě školní budovy, starší budovu s novější přístavbou; budovy jsou navzájem propojené. Škola je umístěna v uzavřeném areálu, v klidové zóně obce. Vzhledem k tomu, že dojíždějící žáci využívají k dopravě do školy především autobusového spojení, je škola snadno dostupná.

V novější přístavbě je umístěna mateřská škola, která má samostatný vchod, a školní jídelna. Všechny místnosti, které jsou využívány pro činnost dětí v mateřské škole, jsou světlé, slunné. Uspořádání všech prostor je účelné, vzhledem k počtu zapsaných i docházejících dětí jsou však prostorové podmínky stísněné. Pro spontánní pohybové aktivity nachází mateřská lepší prostorové podmínky v obecní tělocvičně, vlastní zahradě a zahradě základní školy.

V kanceláři zástupkyně ředitelky školy je k dispozici kopírovací stroj a starý počítač, který je možné využít pouze jako psací stroj.

Každá třída mateřské školy má vlastní sociální zázemí, první třída má samostatnou jídelnu, děti druhé třídy stolují ve třídě. Ložnice a šatna jsou pro obě třídy společné. Samostatné kabinety pro pomůcky na výchovně-vzdělávací činnost nejsou pro nedostatek místa zřízeny; pomůcky jsou uloženy ve skříních na chodbě.

Třídy poskytují dětem příjemné prostředí pro jejich pobyt. Druhá třída je zčásti vybavena novým nábytkem (židličkami a stolky), jejich výška vyhovuje vzrůstu dětí. V první třídě se postupně dětský nábytek doplňuje. Starý, stěhováním opotřebovaný nábytek se snaží učitelky upravovat tak, aby děti měly volný přístup k hračkám a pomůckám určeným pro výtvarné a pracovní činnosti.

Herny jsou postupně vybavovány moderními hračkami a stavebnicemi, knižní fond není obnovován. Některé hračky a pomůcky mají děti na očích, jiné jsou umístěny vysoko v nábytkových stěnách. V mateřské škole jsou často využívány hudební nástroje, zejména klavíry a dětské rytmické nástroje, k dispozici jsou přehrávače kazet a CD-nosičů, různé tělovýchovné náčiní. V jedné třídě je televizor. Vybavení mateřské školy hračkami a didaktickými pomůckami je funkční.

Zahrada mateřské školy s řadou vzrostlých stromů je méně prostorná, proto ji nemohou využívat obě třídy najednou. Převážně je vybavena tak, aby ji děti mohly využívat ve všech ročních obdobích. Jsou zde průlezky, stoly, lavice a jedno nefunkční pískoviště.

Ve starší budově školy jsou umístěny učebny pro žáky prvního a druhého stupně základní školy, prostory využívané školní družinou, školní knihovna, místnost užívaná jako učebna pro nápravu poruch řeči, cvičná kuchyňka, kabinety vyučujících, sborovna, kancelář zástupce pro základní školu a ředitelna.

Učebny prvního stupně jsou vzhledem k počtu žáků většinou prostorné a funkčně zařízené, jsou vybaveny tabelárními pomůckami, klasickými i magnetickými tabulemi a příručními knihovničkami, dvě z pěti učeben využívaných pro výuku žáků prvního stupně jsou vybaveny moderní didaktickou technikou – televizorem, videopřehrávačem a radiomagnetofonem. Většina z učeben prvního stupně působí velmi dobrým estetickým dojmem.

Žáci prvního stupně jsou vybaveni učebnicemi a pracovními sešity, vzhledem ke vzdělávacímu programu mají k dispozici dostatečné množství pomůcek vhodných spíše pro vyšší ročníky prvního stupně.

Učebny, ve kterých je organizována výuka žáků druhého stupně, se nacházejí převážně ve druhém a třetím patře starší školní budovy.

Výuka většiny předmětů (český jazyk, německý jazyk, anglický jazyk, zeměpis, občanská a rodinná výchova) na tomto stupni školy probíhá v kmenových učebnách; některé z těchto učeben mají vzhledem ke své jednooborově zaměřené výzdobě a blízkosti stejně zaměřeného kabinetu charakter odborných učeben (např. VII. A – přírodopis a zeměpis, VIII. A – anglický jazyk, IX. A – český jazyk aj.).

Pro výuku některých předmětů jsou zřízeny odborné učebny – učebna chemie a fyziky, učebna dějepisu, učebna výpočetní techniky a pracovní výtvarné výchovy. K dispozici je ve škole také divadelní sál, který je využíván pro výuku hudební výchovy.

Pro výuku fyziky a chemie je k dispozici odborná učebna vybavená funkčním demonstračním stolem, rozvody vody, plynu a nízkého elektrického napětí. V současné době je rozvod elektrického napětí z technických důvodů mimo provoz, při laboratorních pracích jsou využívány náhradní zdroje (nejčastěji ploché baterie). Vybavení kabinetů fyziky a chemie demonstračními i jinými učebními pomůckami je na průměrné úrovni a umožňuje potřebné zabezpečení výuky těchto předmětů.

Učebna informatiky je umístěna v přízemí budovy; v učebně je k dispozici devět počítačů pro žáky a pracoviště pro vyučujícího vybavené počítačem s tiskárnou. Škola má k dispozici několik výukových počítačových programů, s nimiž se vyučující postupně seznamují.

Učebna dějepisu je vybavena historickými mapami, televizorem a videopřehrávačem.

Výuce tělesné výchovy slouží obecní tělocvična, která je vzdálena od školy přibližně sto metrů. Jedna místnost je zde vyčleněna pro potřeby školy a je využívána jako kabinet tělesné výchovy vybavený náradím a pomůckami pro školní tělovýchovu. K tělocvičně patří šatny a sociální zařízení.

Výuka výtvarné výchovy probíhá v pracovně výtvarné výchovy, v přilehlém kabinetu jsou uloženy odborné publikace, ukázkové práce žáků, potřeby a materiál pro výuku tohoto předmětu.

Hudební výchova je organizována v divadelním sále školy. Prostorný sál s odděleným jevištěm a hledištěm je vybaven základními hudebními nástroji (klávesové a bicí nástroje), pro výuku je k dispozici základní soubor CD-nahrávek převážně s klasickou hudbou. V době inspekční činnosti sloužil divadelní sál jako skladiště nového nábytku, čímž se výrazně snížily nejen funkčnost, ale i estetická podnětnost tohoto prostoru.

Třídy druhého stupně jsou pro stávající počet žáků dostatečně prostorné, čisté a světlé. Krátce jsou také vybaveny žaluziemi pro zatemnění. Několik učeben je vybaveno novým školním nábytkem; školní nábytek je postupně obměňován. Estetická úroveň jednotlivých učeben druhého stupně i přilehlých společných prostor je různá, pouze některé dosahují názornosti a úrovně prostor využívaných žáky prvního stupně.

Pro výuku většiny naukových předmětů (s výjimkou občanské výchovy, rodinné výchovy a informatiky) mají žáci k dispozici učebnice, mapy a další potřebné pomůcky v dostatečném množství; v některých předmětech (např. hudební výchova) jsou žákům učebnice zapůjčovány pouze po dobu vyučovací hodiny.

Pro jednotlivé předměty jsou ve škole zřízeny kabinety, které jsou vybaveny základními učebními pomůckami pro zabezpečení názorné výuky; výjimkou je nedostatečné vybavení pro výuku občanské a rodinné výchovy. Vybavení pomůckami a didaktickou technikou (zpětné projektoři, televizory, videorekordéry a přehrávače CD) je pro potřebu výuky postačující.

Školní knihovna obsahuje přibližně 1500 svazků převážně žákovské knihovny; součástí je také malá videotéka. Knihy v knihovně jsou uspořádány abecedně, vyčleněny jsou soubory souvislé četby. Výpůjční doba školní knihovny je stanovena a zveřejněna.

Školní družina má pro svoji činnost samostatné prostory v přízemí budovy školy. Vybavení heren, jejich prostorové uspořádání a členění respektuje potřeby dětí a je efektivně využíváno pro všechny různorodé činnosti a aktivity. Ve školní družině jsou rovněž k dispozici televizor s videopřehrávačem, radiomagnetofon s CD-přehrávačem, klavír a jeden funkční počítač. Školní družina využívá v rámci své činnosti obecní tělocvičnu, školní knihovnu, cvičnou kuchyňku i pracovnu výtvarné výchovy. Prostředí je pro činnost žáků podnětné, funkční a působí pěkným estetickým dojmem.

Pedagogičtí pracovníci školy mohou používat kopírovací stroje pro výrobu vlastních učebních materiálů, náklady na jejich výrobu jsou však značně omezené.

Kontrolní činnost zaměřená ke zlepšení stavu v oblasti materiálně-technických podmínek je plánovaná a soustavná. Využívání pomůcek v mateřské škole je předmětem kontrolní a hospitační činnosti zástupkyně ředitelky školy, na základní škole pak ředitelky školy. Materiální vybavení je ve škole funkčně využíváno. Rozvoj materiálně-technických podmínek je součástí koncepce rozvoje a plánu práce školy; ředitelka školy v této oblasti spolupracuje se zřizovatelem. Vybavení školy je postupně dle finančních možností školy doplňováno.

Materiálně-technického zázemí není veřejností využíváno.

Materiálně- technické podmínky jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace vzdělávacích programů

Vzdělávací programy

Mateřská škola realizuje v kontrolovaném školním roce vlastní školní vzdělávací program s názvem „Hrajeme si celý rok“. Školní program zpracovala zástupkyně ředitelky školy pro předškolní výchovu ve spolupráci s pedagogickými pracovníky mateřské školy. Při stanovení dlouhodobých cílů a pedagogických záměrů vycházely z doporučeného Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Program stanovuje deset základních témat, vymezuje vzdělávací cíle a poskytuje informace o materiálních, personálních a psychosociálních podmínkách. Do vzdělávacího programu je zahrnuta nabídka hry na flétnu, hudebně-pohybové činnosti a sezónní činnosti či péče o děti s odloženou školní docházkou. Součástí plánu je rovněž spolupráce s rodičovskou veřejností, se základní školou, podle potřeby s pedagogicko-psychologickou poradnou a logopedická péče.

Na školní vzdělávací program navazují učitelky při zpracování třídních vzdělávacích programů. Jednotlivá témata jsou konkrétně rozpracována do týdenních bloků, ve kterých jsou většinou stanoveny určité pedagogické záměry. V těchto blocích převažuje orientace na didaktické činnosti, nabídka pro spontánní aktivity dětí není v plánech uváděna.

Základní škola realizuje ve školním roce 2003/2004 v prvním až osmém ročníku vzdělávací program Obecná škola, v devátém ročníku pak vzdělávací program Základní škola. Učební plán školy pro školní rok 2003/2004, podle něž je organizována výuka v prvním až osmém ročníku základní školy, je sestaven v souladu se schváleným vzdělávacím programem. Učební plán školy pro školní rok 2003/2004, podle něž je vyučován devátý ročník základní školy, není sestaven v souladu se schváleným vzdělávacím programem, do vyučování není zařazena výuka povinného předmětu praktické činnosti. Zvýšené týdenní dotace hodin ve třídách posledních dvou ročníků základní školy ve školním roce 2003/2004 využila ředitelka školy v souladu s příslušným metodickým pokynem. Ve škole je realizována výuka dvou cizích jazyků, anglického a německého. Volitelné a nepovinné předměty jsou zařazovány podle zájmu žáků a možností školy. Ve školním roce 2003/2004 jsou jako volitelné předměty vyučovány anglický jazyk a informatika, jako nepovinný předmět náboženství. Zájmové kroužky organizované školou žákům nabízeny nejsou, škola však propůjčuje dvakrát týdně v odpoledních hodinách prostory divadelního sálu učitelům ZUŠ Aš pro zájmovou výuku hry na hudební nástroje.

Ve škole je věnována péče dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. V obou třídách mateřské školy jsou vedeny záznamy o dětech, které vyžadují zvláštní pozornost. Pro děti s odloženou školní docházkou jsou ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou zpracovány individuální plány osobnostního rozvoje. Pro práci se žáky základní školy se specifickými vzdělávacími potřebami mají učitelé prvního i druhého stupně k dispozici zprávy z pedagogicko-psychologické poradny a od odborných lékařů. Pomoc těmto žákům je zajišťována formou ambulantní nápravné péče organizované školou v odpoledních hodinách. Individuální potřeby těchto žáků jsou zohledňovány v průběhu hodin a při klasifikaci jejich výkonů.

Týdenní časová dotace i obsah učiva sledovaných vyučovaných předmětů v jednotlivých ročnících odpovídají schváleným učebním plánům. Členění učiva do jednotlivých ročníků vychází z učebních osnov, návaznost výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Učební osnovy jsou dodržovány.

Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny bezprostředně a nenásilně navazuje na vzdělávací program školy.

Výchovně-vzdělávací program mateřské školy je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy. Výuka sledovaná v prvním až osmém ročníku je v souladu s učebními dokumenty schváleného vzdělávacího programu, učební plán devátého ročníku není v souladu se schválenými učebními dokumenty vzdělávacího programu.

Rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004 souhlasí s učebními plány a s reálnou výukou; z hlediska psychohygienických zásad je sestaven správně.

Škola vede povinnou dokumentaci v souladu se školskými předpisy. Kontrolované evidenční listy a přehledy docházky dětí mateřské školy jsou vedeny v souladu s právními předpisy; třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy žáků a protokol z komisionální zkoušky jsou vedeny na předepsaných tiskopisech, rovněž rozvrh hodin a záznamy z jednání pedagogických rad jsou ve škole vedeny. Po věcné a obsahové stránce je povinná dokumentace vypovídající, drobné formální nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce. V několika předmětech byly zjištěny nedostatky v zápisech do třídních knih, měly nízkou vypovídací hodnotu. Evidenční listy a přehledy docházky v mateřské škole poskytují potřebné údaje. V přehledech výchovné práce je stručně zachycen pouze sled řízených činností a pobyt venku, spontánní činnosti uváděny nejsou. V třídních výkazech a katalogových listech žáků základní školy jsou zachycovány veškeré změny týkající se průběhu vzdělávání žáka, včetně zdůvodnění udělení výchovných opatření. Povinná dokumentace školní družiny je vedena průkazně, úplně a na platných tiskopisech.

Vedení povinné dokumentace je průkazné.

Kontrola dodržování vzdělávacího programu mateřské školy je v kompetenci zástupkyně ředitelky školy pro mateřskou školu, která stanovila základní pravidla pro zpracování třídních vzdělávacích programů. Při hospitační činnosti a kontrole dokumentace sleduje jejich naplňování. Kontrola je v současnosti orientována na hodnocení přiměřenosti a náročnosti při sestavování motivačních celků splnitelných v dané věkové skupině dětí a na přípravu dětí pro vstup do základní školy.

Kontrola dodržování učebních osnov je v kompetenci ředitelky školy. Vyučující zpracovali na základě pokynu ředitelky školy tematické plány, jejich soulad s učebními osnovami jednotlivých předmětů je schvalován ředitelkou školy. Z dokumentace předložené ke kontrole vyplývá, že dodržování učebních osnov je ředitelkou školy sledováno prostřednictvím hospitační a kontrolní činnosti v průběhu školního roku. Kontrolní činnost vedoucích pracovníků v oblasti naplňování učebních dokumentů je plánovaná a soustavná.

Kontrola plnění vzdělávacího programu mateřské školy a naplňování učebních osnov v základní škole je účinná.

Výsledkem nedořešené vnitřní organizace školy, která dosud nezareagovala zcela na sloučení bývalé mateřské školy a základní školy do jednoho subjektu, je přetrvávající dvoukolejnost dokumentů školy. Mateřská škola disponuje vlastními dokumenty: Organizačním a Vnitřním řádem mateřské školy. Mateřská škola je otevřená rodičům, kteří mají kdykoliv volný přístup

do tříd. Děti mohou přivádět do mateřské školy průběžně, dle svých potřeb, po dohodě s učitelkou ve třídě. Právo rodičů na informace je zahrnuto do vnitřního řádu školy.

Vnitřní řád školy s názvem Školní řád Základní školy Hazlov je po stránce obsahové zpracován v souladu s platným právním předpisem; práva i povinnosti žáků jsou vymezeny. Žáci jsou se zněním vnitřního řádu seznamováni na začátku školního roku. Na formulaci řádu školy se žáci nepodílejí. Ustanovení řádu jsou ve škole dodržována.

Systém předávání informací vůči rodičům dětí mateřské školy i zákonným zástupcům žáků je funkční, je realizován běžným způsobem, tj. organizováním pravidelných třídních schůzek. O udělení výchovného opatření či o neprospěchu žáka jsou zákonní zástupci nezletilých žáků prokazatelně informováni; související doklady jsou shromažďovány v osobní dokumentaci žáků.

Organizace výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání, rovněž organizace výchovně-vzdělávacího procesu základní školy je funkční.

Prioritou práce výchovné poradkyně je poradenství pro žáky, rodiče a učitele a další profesní orientace vycházejících žáků zejména devátého ročníku. Její kompetence vymezuje pracovní náplň stanovená v organizačním řádu školy, jednotlivé úkoly jsou zahrnuty v ročním plánu činnosti výchovného poradce. Soustřeďuje se na problematiku žáků se specifickými vývojovými poruchami učení, navrhuje vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně a eviduje příslušnou dokumentaci. Pro konzultace s rodiči i žáky jsou stanoveny a zveřejněny hodiny v týdnu, na základě aktuální potřeby se však konzultace mohou konat kdykoli po předchozí domluvě s výchovnou poradkyní. Pravidelnou informaci v oblasti volby povolání podává výchovná poradkyně žákům prostřednictvím nástěnky v prostorách druhého stupně školy. Další nástěnka je věnována protidrogové prevenci.

S rodiči žáků se výchovná poradkyně setkává na třídních schůzkách, při zápisu dětí do školy nebo při individuálních setkáních na přání rodičů či na její pozvání. Ve škole je zřízena výchovná komise, jejímž členem je také výchovná poradkyně. S pedagogicko-psychologickou poradnou spolupracuje zejména v oblasti péče o integrované žáky, při diagnostikování poruch učení a tvorbě individuálních plánů. V oblasti profesionální orientace vycházejících žáků je partnerem školy Úřad práce v Chebu. Výrazný nárůst kázeňských problémů v některých třídách druhého stupně školy v kontrolovaném školním roce se škole přes velkou snahu nedaří řešit, zejména z důvodu neochoty zákonných zástupců žáků dopouštějících se kázeňských prohřešků se školou spolupracovat.

Prevence sociálně-patologických jevů nespadá do náplně práce výchovné poradkyně; organizuje ji školní metodička primární prevence. Minimální preventivní program obsahuje tematické bloky: propagace zdravého životního stylu, odmítání drog, alkoholu, kouření a šikanování. Nejčastější formou jsou propagační nástěnky, besedy, školní rozhlas a zařazování témat plánů zejména občanské a rodinné výchovy. Pro žáky je zřízena schránka důvěry, která není žáky téměř využívána. Šikana nebyla zatím ve škole zjištěna, ani romská problematika nemusela být ve škole zvláště řešena. Žákovská samospráva není ve škole zřízena. Spolupracovníky v oblasti prevence sociálně-patologických jevů jsou kontaktní a krizové centrum a Policie České republiky.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na prvním stupni (kromě výuky cizích jazyků a tělesné výchovy)

Hospitace proběhly u všech vyučujících ve všech předmětech. Výuka cizích jazyků na prvním stupni je posuzována společně se stupněm druhým. Dalším zdrojem informací byly namátkově vybrané písemnosti žáků, žákovské knížky, rozhovory s ředitelkou školy a vedoucím metodického sdružení. Hodnocení sledovaných předmětů a jevů je souhrnné.

Všechny sledované hodiny byly velmi dobře připravené, rozdily byly v organizaci a provedení. Pokyny vyučujících byly jasné, otázky kladené žákům byly žáky vnímány jako jednoznačné. Činnosti žáků byly vhodně střídány. Učivo bylo probíráno v návaznosti na předcházející témata v logických souvislostech, bylo v souladu s učebními osnovami.

Všechny hodiny byly sledovány u vyučujících s příslušnou kvalifikací.

Většina učeben je vkusně vyzdobená pracemi žáků a obrazovým materiálem k výuce. Ve sledovaných hodinách měli žáci k dispozici kromě učebnic i různé pomůcky, vzhledem k charakteru učiva se však nabízela možnost jejich ještě širšího a účelnějšího využití.

Úroveň a efektivita organizace výuky i používaných forem a metod vzdělávání byla rozdílná. V efektivních hodinách volili vyučující metodické postupy směřující k tvůrčí práci žáků, žákům byl dán dostatečný prostor na vyjádření vlastního názoru, učivo bylo aktualizováno, žáci vyvozovali nové poznatky na základě již získaných vědomostí. Výuka v méně efektivních hodinách byla poznamenána dominantní rolí učitelek. Ve většině hodin byly vhodně kombinovány samostatné činnosti s frontální prací. V některých případech vyučující využívali účelně i práci ve skupinách

Psychohygienické zásady výuky jsou v sestavení rozvrhu i ve vyučovacích hodinách většinou dodržovány. V některých hodinách nebyla žákům umožněna relaxace po náročnějších výkonech.

Žáci byli pozitivně motivováni na začátku vyučovacích jednotek, pracovali převážně aktivně a se zájmem. Většina hodin měla různorodou náplň, vyučující zařazovali hry pro zvýšení aktivity žáků. Hodnocení výkonů jednotlivců probíhalo průběžně, a to formou pochval, povzbuzení, ale i známkou. V některých případech chybělo závěrečné hodnocení práce třídy nebo jednotlivých žáků. Záznamy v sešitech jsou kontrolovány, sešity žáků měly ojediněle slabší úroveň.

Přístup vyučujících k žákům se většinou vyznačoval trpělivostí a respektováním jejich individuální schopností. Žákům byl dán dostatečný prostor pro diskusi a vyjádření názoru.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na prvním stupni jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na druhém stupni školy

Český jazyk je vyučován v šestém až devátém ročníku po čtyřech hodinách týdně. Vyučující zpracovaly pro výuku předmětu v jednotlivých třídách tematické plány, které odpovídají učebním dokumentům schválených vzdělávacích programů, obsah osnov je rozdělen do jednotlivých ročníků, vodítkem jsou převážně používané učebnice. Návaznost učiva v jednotlivých ročnících je zajištěna.

Výuku českého jazyka zajišťují dvě vyučující, obě mají aprobaci pro výuku předmětu na druhém stupni základní školy. Sledována byla výuka jedné vyučující, která vyučuje český jazyk pouze v jednom ročníku; druhá vyučující nebyla v době inspekce ve škole přítomna. Věcná a odborná stránka výuky byla dodržena. Výuka ve všech hodinách byla vedena převážně věcně správně s drobnými nedostatky v odborné terminologii.

Výuka českého jazyka probíhala v kmenové učebně vyučované třídy. Výzdobu učebny tvořily nástěnné tematicky zaměřené tabelární pomůcky, které sice nebyly po stránce estetické pro výuku zvláště podnětné, avšak minimálně v jednom případě byly účelně a efektivně využity. Žáci měli k dispozici učebnice a školní sešity, popř. pracovní materiály vytvářené vyučující. Pomůcky byly používány jako zdroj informací i za účelem ověřování osvojených znalostí, zejména při frontálním způsobu vedení výuky však nebylo jejich využití účelné a efektivní, neboť zpomalovalo tempo výuky. Didaktická technika ve sledované výuce využita nebyla. Výuka ve všech hodinách byla po metodické stránce vedena převážně správně, při zadávání práce byla v jednom případě sledována též výrazná diferenciacie práce podle rozumových schopností žáků. Ačkoliv byla sledována snaha vyučující aktivizovat žáky různými prostředky, ve většině hodin převažovala aktivita vyučující nad aktivitou žáků.

V navštívených hodinách českého jazyka převažoval frontální způsob vedení výuky, vyučující se však snažila prostřednictvím řízené konverzace zapojit většinu přítomných žáků do výuky. V jedné ze sledovaných hodin byla několikrát vhodně zařazena samostatná práce žáků, pozitivem byla odstupňovaná náročnost zadávaných úkolů vždy v souladu s individuálními potřebami žáků. Při práci s textem či při procvičování pravopisu nebyla vždy důsledně využita práce s chybou. Vzhledem k rozvržení výuky v době konání inspekce byly sledovány pouze hodiny jazykového vyučování; vyučující i do těch hodin dokázala vhodně zařadit prvky mezipředmětových vztahů a využít jich jako aktivizačního prvku.

Všechny sledované hodiny začínaly motivačním vstupem, žáci byli vždy seznámeni s obsahem vyučované hodiny. Pečlivější příprava některých hodin se odrážela v pestřejším odrážela ve volbě a efektivním uplatnění didaktických metod, přispívala k nenásilnému střídání činností, které zvyšovalo aktivitu žáků a jejich podíl na výuce.

V průběhu sledovaných hodin byli žáci hodnoceni převážně kladným verbálním hodnocením, hodnocení výkonu žáka či závěrečné shrnutí bylo prováděno převážně vyučující. Žáci nejsou uvědoměle vedeni k sebehodnocení. Z namátkové kontroly žákovských knížek vyplývá, že žáci jsou hodnoceni na základě ústního i písemného prověřování znalostí a dovedností. Klasifikace žáků zahrnuje hodnocení ze všech částí předmětu.

Vyučování probíhalo v klidné a pracovní atmosféře. Vyučující nedokázala vždy vytvořit dostatečný časový prostor pro vlastní projev žáků, rovněž kladení většího množství otázek najednou nepřispívalo k jednoznačnému pochopení zadávané otázky. Dohodnutá pravidla komunikace mezi vyučující a žáky i mezi žáky navzájem byla respektována a dodržována.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyku na druhém stupni jsou ve sledovaných oblastech dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v německém a anglickém jazyce v celé škole

Německý jazyk je v kontrolovaném školním roce vyučován ve všech třídách školy počínaje čtvrtým ročníkem s tříhodinovou týdenní dotací. Anglický jazyk je vyučován jako volitelný předmět v sedmém, osmém a devátém ročníku základní školy s dvouhodinovou týdenní dotací. Výuku německého i anglického jazyka zajišťuje vždy jedna vyučující, u obou proběhly hospitace. Všechny sledované hodiny byly připravené, měly promyšlenou strukturu. Cíle výuky vycházely z obsahu schválených dokumentů, ne vždy však byly stanoveny s ohledem na schopnosti a jazykovou úroveň žáků.

Vyučující německého jazyka je vysokoškolsky vzdělaná pedagogická pracovníce s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku na druhém stupni, pro výuku německého jazyka však kvalifikovaná není. Vyučující anglického jazyka má úplné středoškolské vzdělání. Chybějící kvalifikace vyučujících pro výuku cizího jazyka se v některých sledovaných hodinách částečně negativně odrážela ve vedení hodin po stránce metodické a ovlivňovala odbornou

úroveň sledované výuky. U obou vyučujících však byl sledován zájem o předmět, převážně vstřícný přístup k žákům a respekt k jejich potřebám.

Pro výuku cizích jazyků není ve škole zřízena odborná učebna, sledovaná výuka probíhala v kmenových učebnách jednotlivých tříd s relativně dobrou estetickou úrovní. Nástěnná výzdoba s motivačními prvky pro výuku cizího jazyka se nacházela pouze v jedné učebně. Žáci mají pro výuku německého jazyka ucelenou řadu učebnic, která však ne zcela vyhovuje požadavkům moderní výuky na rozvoj komunikativních dovedností žáků. Učebnice používaná k výuce anglického jazyka splňuje tyto požadavky lépe. Kromě jazykových učebnic a pracovních sešitů vyučující různou měrou využívaly další pomůcky (namnožené texty, pracovní listy, obrazový materiál). Práce s didaktickou technikou, kterou mají vyučující k dispozici, byla sledována jen ojediněle; výjimečně byla zařazena práce s audio-nahrávkou. Méně pozornosti je věnováno nácviku správné výslovnosti a práci se slovníkem.

Ve sledované výuce byly využívány různé metody a formy práce, které byly voleny v závislosti na cíli výuky, obsahu učiva, ne vždy však s ohledem na vzdělávací potřeby vyučované skupiny. Převažovala frontální výuka, která byla při výuce německého jazyka v nižších ročnících doplňována herními prvky, ve vyšších pak jen řízenou konverzací; při výuce anglického jazyka byla častěji zařazována samostatná individuální práce žáků či skupinová práce. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami byla většinou věnována přiměřená individuální pozornost. Celkově byla výuka německého jazyka na obou stupních orientována spíše na osvojení lexikálně gramatické stránky jazyka; snaha o rozvíjení komunikativních dovedností žáků s důrazem na dovednosti ústně se vyjadřovat, dorozumět se v běžných každodenních situacích byla ve větší míře sledována spíše při výuce anglického jazyka. Ve všech hodinách byla věnována pozornost osvojení slovní zásoby a mluvnici; pouze v některých však byly k opakování a procvičování slovní zásoby účelně využívány didaktické hry, mluvnice byla procvičována převážně prostřednictvím jednotvárných monotematických cvičení z učebnic, nikoliv však v komunikačních situacích. Psychohygienické zásady byly v průběhu výuky vcelku dodržovány.

Ve většině sledovaných hodin byla účelně a promyšleně využívána především vstupní motivace, nejčastěji byl ve vyšších ročnících využíván motivační rozhovor, v nižších jazyková hra nebo sborový přednes (písničky, říkadla). Udržet pozornost a aktivitu žáků se vyučujícím dařilo pouze v těch hodinách, kdy dokázaly aktivizovat žáky střídáním učebních činností, partnerským přístupem, pochvalou a povzbuzením.

Ve sledované výuce byla s výjimkou jedné vyučovací hodiny vytvořena klidná pracovní atmosféra. Komunikace mezi vyučujícími a žáky i mezi žáky navzájem probíhala většinou na základě dohodnutých pravidel, v jednom případě si nerespektování a nedodržování těchto pravidel vyžádalo opakované slovní pokárání ze strany vyučující.

Ve sledovaných hodinách převažovalo slovní hodnocení výkonů žáků. V hodinách, kde bylo prováděno pravidelně a průběžně, motivovalo žáky k jejich větší aktivitě. Jazykové znalosti a dovednosti jsou ověřovány písemně i ústně, sledovaná klasifikace ústního zkoušení i písemného ověřování byla přiměřená výkonům žáků. Disproporce jsou v četnosti známek u jednotlivých žáků uvnitř vyučované skupiny. Hodnocení výkonů žáků je převážně záležitostí vyučujících, pouze v ojedinělých případech byla sledována výchova k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. Závěrečné zhodnocení práce žáků bylo sledováno jen u jedné z vyučujících.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v německém jazyce a v anglickém jazyce v celé škole jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a informatice

Týdenní hodinová dotace obou jmenovaných předmětů odpovídá schválenému učebnímu plánu. Při výuce vyučující postupují v souladu se svými tematickými plány, učební osnovy jsou plněny. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je dodržena. Vyučující si stanovují reálné výukové cíle, které byly ve většině sledovaných hodin splněny.

Matematiku vyučují dva učitelé. Oba mají pro výuku tohoto předmětu odbornou a pedagogickou způsobilost. Informatika je vyučována jediným vyučujícím; je kvalifikován pro výuku na druhém stupni, nikoliv však pro výuku tohoto předmětu.

Výuka sledovaných hodin matematiky proběhla v kmenových standardně vybavených učebnách jednotlivých tříd. Učebny poskytují dostatek prostoru, jsou vybavené účelným a funkčním nábytkem, poskytují příznivé pracovní prostředí. Při výuce matematiky se běžně pracuje s učebnicí a odbornými tabulkami, případně namnoženými schémata a texty. Didaktická technika využita nebyla.

Informatika je vyučována v odborné učebně vybavené 10 počítači spojenými do sítě a Internetem. Úkoly jsou žákům zadávány jednotlivě, především pomocí namnožených textů.

Psychohygienické zásady jsou dodržovány, oba předměty jsou do rozvrhu zařazeny správně. Vyučující v jednotlivých hodinách většinou vhodně střídají pracovní činnosti rozdílné náročnosti.

Sledované hodiny byly velmi dobře připravené. Optimálně volené pracovní tempo plně respektující individuální schopnosti žáků, účelné střídání pracovních činností a dobrá organizace práce vedly k nadprůměrné efektivitě většiny hospitovaných hodin. Systematický výklad nového učiva byl žákům interpretován srozumitelně, množství předávaných informací vždy odpovídalo jejich schopnostem. Vyučující většinou volili účinné aktivizační metody a vedli žáky k aktivní účasti na vyvozování nových poznatků. Dobře k tomu využívali praktických znalostí a zkušeností žáků i mezipředmětových vztahů. Procvičování a samostatné tvůrčí činnosti žákům poskytly dostatek prostoru a ti si průběžně vytvářeli potřebnou zpětnou vazbu.

Efektivita některých hodin byla snížena menší důsledností při kontrole činností žáků, mírnou převahou projevu vyučujícího a následně sníženou aktivitou žáků.

Vstupní motivace ve všech sledovaných hodinách byla nevýrazná. V průběhu hodin pak vyučující využívali k motivaci žáků jejich přirozenou soutěživost, aktualizaci učiva i prakticky zaměřené a pro žáky zajímavě formulované procvičovací úlohy. Naopak pochvala a povzbuzení byly využity jen sporadicky.

Pro sledované hodiny bylo charakteristické dobré pracovní prostředí a atmosféra vzájemné důvěry. Žáci byli pozorní, soustředění a většinou aktivní. Otevřeně a bez zábran komunikovali, respektovali pravidla slušného chování. Vyučující vedli žáky ke správnému používání odborné terminologie i k samostatné formulaci závěrů.

Náročnost připravených procvičovacích úloh systematicky gradovala od jednoduchého procvičení definičních vztahů až k řešení náročnějších aplikačních úloh. Vyučující si většinou ověřovali pochopení zadávaných úloh, upozorňovali na obtížná místa a v případě velmi obtížných úloh byli nápomocni metodickým vedením. Samostatná činnost žáků byla většinou kontrolována, ale nedůsledně hodnocena. Klasifikace výkonu žáků byla objektivní, přiměřeně náročná, ale její zdůvodnění často postrádalo potřebnou výstižnost.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech (fyzika, chemie, přírodopis)

Vyučující těchto předmětů postupovali při výuce v souladu se svými tematickými plány, které vycházejí z platných učebních osnov. Učební osnovy jsou plněny. Bezprostřední příprava vyučujících byla ve sledovaných hodinách většinou na dobré úrovni. Ve všech hospitovaných hodinách navazovalo probírané učivo na předcházející témata.

Výukou jmenovaných předmětů je pověřena vždy jen jedna vyučující. Fyzika a přírodopis jsou vyučovány vyučujícími, které mají pro kvalifikaci pro výuku daných předmětů. Chemii vyučuje učitelka bez odborné i pedagogické způsobilosti. Chybějící kvalifikace se negativně projevil na kvalitě její výuky.

Všechny sledované hodiny přírodopisu proběhly v učebně přírodopisu a zeměpisu, v níž jsou trvale instalovány televizor, videopřehrávač a zpětný projektor. Kabinet přírodopisu je vybaven potřebným množstvím většinou starších, ale funkčních učebních pomůcek, vytvářejících potřebné materiálně-technické zázemí pro výuku tohoto předmětu. Jejich použití bylo částečně sledováno v navštívených hodinách. Pro výuku fyziky a chemie je ve škole také k dispozici odborná učebna; sledovaná výuka hodin fyziky a chemie probíhala v kmenových učebnách, vzhledem k probíraným tématům i zaměření jednotlivých hodin nebylo využití odborné učebny nutné. Vybavení kabinetů fyziky a chemie demonstračními i jinými učebními pomůckami je na průměrné úrovni a umožňuje potřebné zabezpečení výuky těchto předmětů. Téměř ve všech sledovaných hodinách byly použity učebnice, odborná literatura, někdy i namnožené pomocné texty a schémata. Zařazení učebních pomůcek do výuky bylo vždy účelné a většinou efektivní.

Sledované hodiny jmenovaných předmětů byly většinou dobře připraveny. Prakticky ve všech hospitovaných hodinách byla důsledně uplatňována návaznost na předcházející učivo a poměrně dobře využity mezipředmětové vztahy. Systematický výklad nové látky byl doprovázen přehledným a dobře strukturovaným zápisem na tabuli. V některých hodinách pak byly účelně střídány pracovní činnosti a voleno přiměřené pracovní tempo. Procvičování i samostatné činnosti žáků byl věnován potřebný prostor, k tomu volené úlohy byly většinou prakticky zaměřeny. Vyučující v těchto hodinách získali potřebnou zpětnou vazbu a přiměřeným způsobem reagovali na zjištěné skutečnosti. Zařazení učebních pomůcek do výuky bylo vždy účelné a většinou efektivní.

Efektivitu některých hodin snižoval dominující projev vyučujícího, citelně chyběla odborná diskuse. Množství předávaných informací bylo místy až nepřiměřeně velké a poněkud neutříděné. Malý časový prostor poskytnutý pro samostatnou tvůrčí činnost žáků snižoval jejich aktivitu, poklesl i jejich zájem o probíranou látku.

Vyučující pravidelně oznamují záměr hodiny, následuje ústní nebo písemné zkoušení předcházejícího učiva a celkové procvičení potřebných již známých základních pojmů se třídou. V průběhu hodin je k motivaci žáků často využívána aktualizace, občas i potřebné zdůraznění praktického významu probíraného učiva. Jen v některých hodinách byly využity pochvala a povzbuzení, často bylo zvýrazněno negativní hodnocení práce žáků.

Ve většině hodin probíhala výuka v klidné pracovní atmosféře a komunikace mezi žáky a vyučujícími byla na dobré úrovni. V několika málo hodinách však nebyla dohodnutá pravidla vzájemné komunikace žáky respektována, což výrazně poškodilo pracovní ovzduší.

Otázky při opakování a zkoušení byly spíše zaměřeny na pamětní zvládnutí učiva. Problémově zadávané úlohy, vedoucí žáky k úvaze a samostatné formulaci závěru byly využity jen v některých hodinách. Vedení žáků k objektivnímu hodnocení a sebehodnocení nebylo ve sledovaných hodinách zaznamenáno. Klasifikace výkonu žáků byla zveřejňována,

její zdůvodnění však často postrádalo potřebnou výstižnost. Samostatná činnost žáků byla ve většině hodin kontrolována, ale ne vždy důsledně hodnocena.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu a zeměpisu

Plánování a bezprostřední příprava na výuku vycházely ze schválených osnov a braly ohled na obsah učebnic poskytovaných žákům školou. V každé třídě sedmého, osmého a devátého ročníku jsou v souladu s učebním plánem zařazeny dvě hodiny dějepisu a zeměpisu týdně, v šesté třídě je dějepis dotován jednou hodinou týdně. Hospitace proběhly u všech vyučujících. Učitelé prováděli výběr témat s přihlédnutím k místním podmínkám, také stanovené cíle výuky byly přiměřené aktuálnímu stavu třídy. Záznamy v třídních knihách a obsah tematických plánů svědčí o kontinuitě výuky mezi jednotlivými ročníky.

Dějepis vyučují dvě učitelky, které splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, aprobaci pro výuku dějepisu má však jen jedna. Zeměpis vyučuje jedna učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti. V tomto případě nedostatek kvalifikace negativně ovlivnil kvalitu výuky, organizaci hodin a výběr témat.

Ve škole je zřízena odborná učebna dějepisu vybavená didaktickými pomůckami (televize, videopřehrávač, magnetofon), obrazovým materiálem, historickými mapami a trojrozměrnými pomůckami pro výuku nejstarších dějin. Žáci používají v obou předmětech schválené učebnice a atlasy, se kterými v některých hodinách aktivně pracují. V učebně dějepisu využívá vyučující velmi vhodným způsobem didaktickou techniku pro výklad nové látky. Důležitou pracovní pomůckou jsou sešity pro práci v hodině i při domácí přípravě. Učebna působí velmi podnětně a esteticky příznivě. Část hodin byla odučena v kmenových třídách, kam si vyučující přinášela nástěnné mapy; jedna z učeben je částečně tematicky přizpůsobena výuce zeměpisu.

Při výuce převažovalo frontální vyučování; skupinová práce i samostatná práce žáků byla zařazována jen v hodinách jedné vyučující. Výklad byl doplněn řízeným rozhovorem a zápisem do sešitů. Jedna z vyučujících měla připravenou strukturu zápisu na tabuli a vhodně ji využívala k výkladu nové látky. Žáci byli v každé hodině vedeni taktním způsobem k práci s učebnicí a orientaci v nástěnné mapě i v mapách ve školních dějepisných a zeměpisných atlasech. Učitelé někdy reagovali na aktuální vývoj mezinárodní situace, ale jen výjimečně dokázali najít aktuální vazbu současných jevů na historické události. V hodinách zeměpisu se snažila učitelka procvičovat dovednosti práce s mapou. V průběhu některých hodin byl vytvářen kontinuální zápis na tabuli, který žáci zapisovali do sešitů, v jiných hodinách byla zápisu do sešitu věnována samostatná část hodiny. Pozitivně působilo v některých hodinách závěrečné shrnutí učiva, a zhodnocení práce jednotlivých žáků i celé třídy.

V některých hodinách chyběla úvodní motivace a přirozené navazování mezipředmětových vztahů. Zájem mladších žáků o výuku byl vyvolán zejména pedagogickou dovedností jedné z vyučujících. Regionální dějiny ani místopisné prvky nebyly ve sledovaných hodinách připomenuty.

Žáci byli vedeni ke kultivovanému způsobu vyjadřování. V hodinách byla využita pouze komunikace učitele se žákem, komunikace mezi žáky nebyla využívána.

Hodnocení se ve sledovaných vyučovacích hodinách objevovalo zřídka, mělo však převážně pozitivní charakter. Bylo využíváno pochvaly; klasifikace žáků vycházela nejen ze znalostí, ale také z dovedností a aktivity žáků.

Průběh a výsledky výchovy a vzdělávání v dějepisu a zeměpisu jsou dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech občanská výchova a rodinná výchova

Ve všech ročnících druhého stupně je předmět rodinná výchova vyučován s dotací dvou hodin týdně, občanská výchova je dotována v šestém až osmém ročníku dvěma hodinami a v devátém ročníku jednou hodinou týdně. Výuka je plánovaná prostřednictvím tematických plánů, učivo je probíráno v návaznosti na předchozí témata. Cíle výuky obsahově vycházejí z učebnic, které má škola k dispozici, a z učebních osnov.

Výuku občanské výchovy zajišťují tři učitelky; dvě s odbornou a pedagogickou způsobilostí, avšak bez příslušné aprobace, a jedna učitelka bez kvalifikace pro výuku na druhém stupni základní školy. Rodinnou výchovu vyučují dvě učitelky; jedna je kvalifikovaná pro výuku na druhém stupni, vyučovaný předmět však nemá v aprobaci, a druhá nemá požadovanou kvalifikaci. Chybějící odbornost a kvalifikovanost měla zčásti negativní vliv na kvalitu sledované výuky.

Všechny navštívené hodiny byly organizovány v kmenových učebnách, jejichž estetická úroveň je dobrá, ale výzdoba s tematickým zaměřením na sledované předměty zde chyběla. V průběhu výuky byly využívány zejména učebnice, v některých hodinách také pracovní listy a namnožené doplňkové texty. Didaktická technika nebyla využita v žádné z navštívených hodin.

Sledovaným hodinám chyběla promyšlená organizace a struktura, převládal stereotypní postup. V některých hodinách chybělo občasné střídání metod a forem práce. Převažující frontální výuka byla někdy vhodně doplňovaná samostatnou prací. S novým učivem byli žáci nejčastěji seznamováni formou výkladu doplněného pokusem o rozhovor. V prezentaci učiva chyběla promyšlená návaznost, zohledňovány nebyly ani věkové zvláštnosti žáků. Jen občas byly vhodně využity mezipředmětové vztahy. Ve většině hodin si žáci osvojovali znalosti a dovednosti pasivním způsobem. Psychohygienické zásady byly v průběhu sledovaných hodin dodržovány, prostředky pro relaxaci a uvolnění byly využity jen ojediněle.

Vstupní i průběžná motivace byly využívány jen některými vyučujícími, její výraznější a účelnější uplatnění bylo sledováno v hodinách občanské výchovy. Chybělo zařazování aktivizujících učebních činností.

Navštívené hodiny proběhly v klidné pracovní atmosféře. Způsob komunikace mezi vyučujícími a žáky byl většinou korektní, dohodnutá pravidla chování a jednání nebyla vždy vzájemně dodržována, některé hodiny byly narušovány častým napomináním žáků ze strany učitele.

Hodnocení žáků bylo prováděno průběžně, v hodinách bylo většinou pozitivní, ale jen někdy motivovalo žáky k další aktivitě. Žáci byli hodnoceni také z písemných projevů, které byly zejména v obou předmětech zaměřeny více na paměťové zvládnutí učiva méně na pochopení souvislostí. Dílčím nedostatkem je chybějící klasifikace v žákovských knížkách některých žáků. V některých hodinách bylo provedeno celkové shrnutí průběhu výuky a závěrečné zhodnocení práce žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v občanské a rodinné výchově jsou hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu tělesná výchova na druhém stupni

Plánování výuky vychází z požadavků učebních osnov; pro jednotlivé ročníky jsou zpracovány tematické plány, v nichž je pouze rámcově vymezeno učivo, konkrétní rozpracování učiva pro jednotlivé ročníky chybí. Každá třída je dotována dvěma hodinami tělesné výchovy týdně. Sledované hodiny měly zformulované výukové cíle, které byly

přiměřené k aktuálním možnostem žáků. Podle zápisů v třídních knihách nebyla vždy dodržována zásada návaznosti učiva na předchozí učivo.

Tělesnou výchovu vyučuje jedna nekvalifikovaná učitelka s delší pedagogickou praxí. Věcná i odborná stránka výuky byly chybějící pedagogickou a odbornou způsobilostí zčásti negativně ovlivněny, někdy se projevíly drobné terminologické nedostatky.

Hodiny byly organizovány v místní tělocvičně, která je od školy vzdálená asi sto metrů. V průběhu výuky bylo účelně využíváno různé sportovní náčiní.

Sledované hodiny byly účelně organizovány, výběr metod a forem práce odpovídaly věku i pohybovým možnostem žáků a vedly k dosažení stanovených výukových cílů. Při výuce jsou spojováni žáci či žákyně věkově blízkých ročníků. Rozcvičku vedla vyučující. Převažující frontální vyučování bylo vhodně doplňováno činnostmi prováděnými ve skupinách. Odborná i metodická stránka výuky byla na velmi dobré úrovni. Vyučující většinou správně volila metodické postupy, kladla důraz na správné provedení jednotlivých cviků. Žáci dobře zvládali požadované pohybové činnosti. Organizační pokyny byly jasné a pro žáky srozumitelné. Při osvojování nových dovedností i při jejich zdokonalování vycházela vyučující ze znalosti pohybových možností žáků a nároky na ně diferencovala. Hlavní části hodiny byly organizovány jako skupinové vyučování. Vyučující dbala na dodržování bezpečnosti. Psychohygienické zásady byly v průběhu výuky respektovány, pracovní tempo bylo přiměřené, chyběly však relaxační aktivity.

Při úvodním nástupu byli žáci motivováni jasným sdělením obsahu i cíle hodiny. Zařazování her a časté povzbuzování přispívaly k motivaci žáků v průběhu výuky.

Celková atmosféra navštívených hodin byla klidná, většina žáků cvičila se zájmem a dobře spolupracovala. Komunikace vyučující se žáky probíhala na základě dohodnutých pravidel; vyučující měla u žáků přirozenou autoritu.

Ve sledované výuce byli žáci hodnoceni slovním hodnocením; při hodnocení výkonu jednotlivců bylo využíváno pochvaly. Při klasifikaci bylo přihlíženo nejen k výkonům, ale také ke snaze a zájmu o předmět; zohledňovány byly rovněž pohybové možnosti jednotlivých žáků. Závěrečné zhodnocení hodiny nebylo využíváno.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech hudební výchova a výtvarná výchova na druhém stupni

Hudební výchova a výtvarná výchova jsou ve všech ročnících druhého stupně vyučovány v souladu se schválenými učebními dokumenty. Při plánování a přípravě na výuku vycházejí vyučující z tematických plánů, v nichž mají v souladu s požadavky učebních osnov rozpracován obsah učiva pro jednotlivé ročníky. Sledované hodiny byly po stránce odborné dobře připravené. Výukové cíle byly stanoveny v návaznosti na již probírané učivo, ne vždy však přiměřené k aktuálnímu stavu jednotlivých tříd.

Hudební výchovu vyučuje jedna učitelka, výtvarnou výchovu také jedna učitelka; obě mají úplné středoškolské vzdělání. U obou vyučujících byl zřejmý zájem o vyučovaný obor, u obou však měla chybějící pedagogická způsobilost částečně negativní vliv na kvalitu sledované výuky.

Hodiny hudební výchovy byly organizovány v divadelním sále školy, který je pro výuku předmětu vybaven didaktickou technikou i učebními pomůckami, hodiny výtvarné výchovy pak v pracovně výtvarné výchovy, která je také přizpůsobena pro výuku předmětu. Uspořádání, výzdoba i materiální zázemí pouze jedné z učeben (výtvarná výchova) vytvářelo vhodné a podnětné prostředí pro vyučované předměty. V hodinách hudební výchovy žáci pracovali se zpěvníky, zařazován byl také poslech hudebních CD; ke zpěvu byl využíván

hudební doprovod učitelky (kytara a klavír). V průběhu výuky výtvarné výchovy byly účelně využívány různé názorné i pracovní pomůcky, odborné publikace nikoliv.

Všechny navštívené hodiny byly připravené a měly promyšlenou strukturu. Zvolené metody a organizační formy práce byly přiměřené věku žáků i jejich individuálním schopnostem. Obě vyučující zařazovaly činnosti, které přirozeným způsobem vedly k rozvoji hudebních a výtvarných dovedností žáků. V hudební výchově byla přiměřená pozornost věnována oblastem pěvecké, teoretické i poslechové. V hodinách výtvarné výchovy vyučující vytvářela prostor k uplatnění fantazie a představivosti žáků a vlastního výtvarného zpracování jen částečně. V hodinách obou předmětů byl sledován individuální přístup učitelek k žákům; v hodinách výtvarné výchovy bylo žákům umožněno pracovat individuálním tempem.

Obě vyučující se v úvodu i v průběhu navštívených hodin snažily žáky motivovat, jejich snaha však nevedla vždy k aktivnímu zapojení všech žáků do výuky.

Pouze některé navštívené hodiny probíhaly v příznivé pracovní atmosféře; nezájem několika žáků o výuku předmětu, projevující se ignorováním výuky i pokynů učitelek, narušoval průběh výuky.

Výkony jednotlivých žáků byly hodnoceny oběma vyučujícími v závěru hodin, kdy bylo prováděno zhodnocení práce celé třídy. Hodnocení bylo prováděno slovně a ve většině případů bylo zaměřeno pozitivně. V hodinách výtvarné výchovy se na hodnocení částečně také podíleli také žáci.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech hudební a výtvarná výchova jsou hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Běžným nástrojem zjišťování výsledků je hodnocení a klasifikace v jednotlivých předmětech formou ústního a písemného zkoušení. Průběžná klasifikace je dokumentována v žákovských knížkách. Výsledky vzdělávání škola zjišťuje na prvním i druhém stupni vlastními evaluačními nástroji; vyučující zadávají žákům testy a kontrolní písemné práce, které se vztahují k probíranému učivu a jsou přizpůsobené věkovým zvláštnostem žáků. Míra analýzy a následných opatření není z předložených dokumentů zřejmá; ve většině slouží tento způsob ověřování spíše jako zpětná vazba pro učitele.

V kontrolovaném školním roce absolvovali žáci posledního ročníku školy testy zadávané plošně v rámci testování úrovně znalostí a dovedností žáků základních škol Karlovarského kraje, s výsledky testů byli žáci seznamováni v době inspekce. Zjištěné výsledky byly školou teprve analyzovány, opatření dosud nebyla přijata. Testy nabízené komerčními organizacemi za úplaty, které poskytují srovnání v rámci dalších základních škol, nejsou ve škole běžně zadávány.

Výsledky vzdělávání a výchovy jsou předmětem jednání pedagogické rady. Zpětnou vazbou jsou i výsledky přijímacích řízení na střední školy a výsledky žáků v soutěžích a olympiádách. Souhrnné přehledy výsledků vzdělávání a výchovy jsou uváděny ve výroční zprávě o činnosti školy.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Mateřská škola

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy

Hospitace se uskutečnily v obou třídách, u tří učitelek, včetně zástupkyně. Jedna z učitelek nebyla ve dnech inspekce ve škole přítomna. Při organizaci všech sledovaných činností učitelky využívaly bohaté zkušenosti z pedagogické praxe a poznatky získané sebevzděláváním, což se příznivě odrazilo ve vedení pedagogického procesu. Přímá výchovná práce je vzhledem k organizaci provozu rozvržena účelně s ohledem na délku a potřeby provozu. Souběžné působení učitelek bylo efektivně využito ve prospěch dětí.

Spontánní a řízené činnosti

Motivace spontánních a řízených činností byla pozitivně ovlivněna podnětností prostředí. Učitelky vycházely ze zájmu a potřeb dětí, dominantní činností byla hra v různých podobách. Děti se samy s chutí zapojovaly do rozmanitých tělovýchovných, výtvarných hudebně pohybových a pracovních činností. Průběh spontánních činností kladně ovlivnila většinou bohatá nabídka konstruktivních a námětových her, které rozvíjely samostatnost, myšlení, fantazii a tvořivost dětí. Hračky, stavebnice, knihy i různé doplňky ke hrám děti maximálně využívaly.

Spontánní a řízené činnosti probíhaly v rozvolněném programu, který umožňoval přizpůsobit organizaci činností potřebám dětí a aktuální situaci ve třídě.

Bezprostřední příprava učitelek na průběh pobytu dětí v mateřské škole byla promyšlená, spontánní a řízené činnosti byly většinou motivačně a námětově propojeny. Náměty pro řízené činnosti vycházely ze zkušeností dětí a navazovaly na jejich dovednosti a poznatky. Spontánní a řízené činnosti se v průběhu dopoledne prolínaly.

Spontánní herní a pohybové aktivity si děti volily převážně podle vlastního přání, měly vytvořené podmínky pro individuální a skupinové činnosti. Pro námětové hry využívaly děti zejména hrací koutky, měly prostor pro tvořivé hry se stavebnicemi, manipulaci s obrazovým materiálem, různými skládkami, mozaikami. V obou třídách mají děti v oblíbené stavebnice lego. Hračky a pomůcky si děti vybíraly samy, taktně byly vedeny k jejich úklidu na určené místo. Vzhledem k menším prostorům ve třídách byl dětem umožněn spontánní pohyb v tělocvičně a na školní zahradě.

Pro společně organizované činnosti učitelky volily zejména skupinovou a individuální práci. V některých případech byl zařazen i frontální způsob práce jako forma shrnutí poznatků a dovedností. Děti byly zjevně spokojené při hudebně-pohybových činnostech, při aktivitách s různým výtvarným a pracovním materiálem a při námětových hrách. Emotivně prožívaly pobyt v tělocvičně. Učitelky vždy vycházely ze zkušeností dětí. Požadavky na děti byly většinou diferencovány s ohledem na jejich věk a schopnosti. Sebedůvěra dětí byla posilována pozitivním hodnocením. Učitelky věnují soustavnou péči rozvoji jemné motoriky

Menší prostor pro rozvoj samostatnosti byl dán dětem v sebeobsluze při stolování. Učitelky vedly děti klidně a taktně, individuálně se jim věnovaly. Vzájemná komunikace byla vstřícná a přátelská. Přirozeně, v běžných situacích a často vlastním příkladem vedly děti k toleranci a vzájemné ohleduplnosti.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

V průběhu dne se děti zapojovaly do různých aktivit, které rozvíjely jejich dovednosti, tvořivost a fantazii. Děti jsou přiměřeně věku pohybově zdatné, znají řadu hudebně-pohybových her, písní, básní a mají zkušenosti z pozorování na vycházkách, učí se zacházet

s různým výtvarným a pracovním materiálem. Jsou vedeny ke spolupráci, učí se přijímat různé sociální role a respektovat potřeby druhých.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako velmi dobré.

Školní družina

Organizace a průběh činností

Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny navazuje na vzdělávací program školy činnostmi odpočinkovými, zájmovými a rekreačními. Výchovný roční plán činnosti pro školní rok 2003/2004 obsahuje pestrou nabídku tělovýchovných, sportovních, pracovních a výtvarných aktivit a dalších činností zaměřených na poznávání přírody a ochranu životního prostředí. Školní družina se podílí na akcích, které pořádá škola a v rámci svého programu pořádá jedenkrát do měsíce tematické hry a soutěže (literární, ekologické, obratnosti, dopravní, výtvarné apod.).

V době inspekce zajišťovali činnost ve školní družině kromě kvalifikované vychovatelky i učitelé prvního stupně jako zástup za nepřítomnou vychovatelku. Tato skutečnost neovlivnila negativně úroveň výchovné práce.

Školní družinou užívané prostory jsou podnětné a vhodně vybavené. Výzdobu tvoří převážně žákovské, výtvarné a ruční práce. Žáci i vychovatelé využívali různé pomůcky, společenské hry, stavebnice, hračky, dětské časopisy a knihy a výtvarný materiál. Materiální zázemí družina využívá účelně.

Průběh činností ve školní družině byl sledován při odpočinkové činnosti (četba rozečtené knížky spojená s kreslením na téma dopravní výchova). Žáci mohli pracovat individuálním tempem a důsledně byli vedeni k dodržování zásad psychohygieny. Vzhledem k pěknému počasí byl do programu při rekreační činnosti zařazen pobyt venku spojený s tématem dopravní výchovy.

Přechody mezi činnostmi byly plynulé. Motivace je účinná, opírá se o pedagogické zásady. Atmosféra v družině byla přátelská, žáci se na vychovatele obraceli bez obav. Komunikace byla většinou oboustranně vstřícná.

Organizace a průběh činností ve školní družině jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů

Škola má vypracovaný Minimální preventivní program, který obsahuje konkrétní záměry v této oblasti pro školní rok 2003/2004 a je v souladu s metodickými pokyny MŠMT i s aktuálními podmínkami školy. Jeho plnění jako celku je vyhodnoceno jedenkrát za rok na hodnotící pedagogické radě. Hodnocení efektivity jednotlivých realizovaných akcí v průběhu školního roku záznamy z jednání pedagogické rady neobsahují. Ani Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003 informace o sledované tematice neobsahuje. Metodická prevence je ve funkci teprve prvním rokem. Menší zkušenost s touto činností se snaží kompenzovat úzkou spoluprací s výchovnou poradkyní; vliv výchovné poradkyně na práci třídních učitelů a ostatních pracovníků školy patrný.

Škola usiluje o kvalitní komunikaci s rodičovskou veřejností, ale zejména při řešení závažných studijních či výchovných problémů chybí často potřebná spolupráce rodičů. Veškerá závažná jednání s rodiči jsou písemně zaznamenána (vedení školy, výchovná poradkyně), specifické záznamy pouze o šetření sociálně-patologických jevů vedeny nejsou.

Školní atmosféra je podnětná, vztahy mezi učiteli a žáky i mezi samotnými žáky jsou většinou dobré, jen v ojedinělých případech vážne komunikace mezi učitelem a žáky (potvrzeno odpověďmi ze zadaných dotazníků ve čtyřech ročnících i rozhovorem s vedením školy). Prostředí všech navštívených tříd je podnětné a bezpečné. Negativní jevy (nejčastěji kouření, záškoláctví, někdy i agresivita žáků) jsou řešeny bezprostředně. Závažnost sociálně patologických jevů je v posledním období stejná, četnost některých jevů (kouření) se zvyšuje i v nižších ročnících školy.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá. Přijatý systém je účinný, vykazuje pouze dílčí nedostatky.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 28 312/03-21 vydané MŠMT dne 2. 12. 2003, s účinností od 1. 1. 2003;
2. Zřizovací listina školy, vydaná Obcí Hazlov dne 15. 11. 2002 s účinností od 1. 1. 2003;
3. Dodatek č. 1 ke zřizovací listině Základní školy Hazlov, okr. Cheb vydaný Obcí Hazlov dne 28. 2. 2003, s účinností od 27. 2. 2003;
4. Personální dokumentace kontrolovaných pedagogických pracovníků školy, včetně pracovního zařazení a dokladů o vzdělání;
5. Jmenování do funkce výchovné poradkyně, ze dne 1. 1. 2003;
6. Třídní knihy první až deváté třídy, vedené ve školním roce 2003/2004;
7. Třídní výkazy pro první a druhý stupeň základní školy pro školní rok 2003/2004;
8. Katalogové listy žáků prvního až devátého ročníku;
9. Výroční zpráva o činnosti mateřské školy za školní rok 2002/2003;
 1. Výroční zpráva o činnosti Základní školy Hazlov za školní rok 2002/2003;
 2. Záznamy z jednání pedagogické rady za školní rok 2003/2004 k datu inspekce;
 3. Záznamy z jednání pedagogické rady mateřské školy za školní rok 2003/2004 k datu inspekce;
 4. Koncepce práce a rozvoje školy ve školním roce 2003/2004, schválená při jednání pedagogické rady dne 1. 9. 2003;
 5. Školní vzdělávací program „Hrajeme si celý rok“ pro školní rok 2003/2004;
 6. Třídní vzdělávací programy první a druhé třídy mateřské školy za období září 2003 – duben 2004;
 7. Učební plány školy platné pro výuku ve školním roce 2003/2004;
 8. Plán práce školní družiny pro školní rok 2003/2004;
 9. Školní řád Základní školy v Hazlově, ze dne 1. 9. 2003;
10. Organizační řád Základní školy Hazlov, včetně organizačního schématu, ze dne 1. 9. 2003;
11. Vnitřní řád mateřské školy, nedatován;
12. Organizační řád mateřské školy, nedatován;

13. Řád školní družiny pro školní rok 2002/2003, s platností prodlouženou na dobu neurčitou;
14. Školní vzdělávací program „Hrajeme si celý rok“ pro školní rok 2003/2004;
15. Třídní vzdělávací programy první a druhé třídy mateřské školy za období září 2003 – duben 2004;
16. Tematické plány sledovaných předmětů pro školní rok 2003/2004;
17. Přehledy docházky dětí první a druhé třídy mateřské školy pro školní rok 2003/2004,
18. Přehledy výchovné práce první a druhé třídy mateřské školy pro školní rok 2003/2004;
19. Evidenční listy dětí mateřské školy ve školním roce 2003/2004;
20. Stanovení počtu tříd a počtu dětí ve třídě mateřské školy a povolení výjimky z počtu dětí ve třídách mateřské školy pro školní rok 2003/2004 ze dne 2. ledna 2003, č. j. neuvedeno;
21. Osobní plán kontrol ředitelky školy pro školní rok 2003/2004;
22. Hodnocení kontrolní činnosti školy ředitelky školy k datu konání inspekce;
23. Zápisy z hospitační a kontrolní činnosti ředitelky školy za školní rok 2003/2004;
24. Zápisy zástupkyně ředitelky školy pro předškolní výchovu z hospitací, kontrol a jednání pedagogických a provozních porad za školní rok 2003/2004;
25. Záznamy o dětech v první a druhé třídě mateřské školy;
26. Plány osobnostního rozvoje u dětí s odloženou školní docházkou ve školním roce 2003/2004;
27. Plán vzdělávání učitelek mateřské školy ve školním roce 2003/2004;
28. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků Základní školy Hazlov ve školním roce 2003/2004;
29. Plán spolupráce MŠ s rodiči;
30. Protokol z komisionální zkoušky, konané ve školním roce 2003/2004;
31. Výtvarné práce dětí a žáků základní školy;
32. Vybrané žakovské knížky žáků základní školy;
33. Vybrané písemnosti žáků základní školy;
34. Plán práce výchovné poradkyně pro školní rok 2003/2004;
35. Dokumentace výchovného poradenství;
36. Minimální preventivní program školy;
37. Dotazníky pro žáky k hodnocení prevence sociálně patologických jevů ve škole;
38. Zápisní lístky žáků navštěvujících školní družinu ve školním roce 2003/2004.

ZÁVĚR

Výchovně-vzdělávací činnost školy je v jednotlivých součástech školy (mateřská škola, základní škola a školní družina) zajišťována převážně pedagogickými pracovníky s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Ředitelka školy zohledňuje při přidělování pracovních úvazků a povinností dosaženého pedagogického vzdělání, odbornosti i praktických zkušeností členů pedagogického sboru. Pouze v některých případech ovlivňuje chybějící odborná a pedagogická způsobilost a přidělení úvazku kvalitu výuky sledovaných předmětů negativním způsobem. Nedostatkem v práci ředitelky školy je nedořešené vnitřní uspořádání školy jako právního subjektu a s ním související vymezení a přenos kompetencí uvnitř školy, především v oblasti kontroly.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy umožňují realizovat stávající schválené vzdělávací programy v plném rozsahu. Prostředí školy i jeho okolí je upravené a pro naplňování pedagogických záměrů podnětné. Prostorové podmínky učeben a dalších prostor školy (herny) jsou vzhledem k cílům výchovně-vzdělávacího procesu velmi dobré, materiálně-technické vybavení heren, učeben a kabinetů přes postupnou modernizaci a doplňování stagnuje.

V průběhu výuky nebylo v dostatečné míře využíváno efektivních metod a forem práce; převažuje frontální výuka, pro aktivní učení žáků byl vytvářen prostor pouze některými vyučujícími. Výuka je dobře plánovaná a organizovaná, žáci však v jejím průběhu nejsou důsledně a systematicky vedeni k samostatnosti, ani k získávání komunikativních dovedností. Žáci jsou převážně hodnoceni pozitivním způsobem. Pozitivem je klidná pracovní atmosféra většiny sledovaných hodin, která byla ve vyšších ročnících základní školy nikoliv ojediněle narušována nevhodným chováním žáků i nepřiměřenými zásahy ze strany vyučujících.

Výchovně-vzdělávací činnost v mateřské škole je koncepční a promyšlená. Učitelky dávaly přednost práci ve skupinkách, snaží se uplatňovat osobnostně orientovaný model předškolního vzdělávání.

Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny bezprostředně a nenásilně navazuje na vzdělávací programy školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Milena Jíšová
Členové týmu	Marie Behenská
	Mgr. Jiří Matoušek
	PaedDr. Antonín Veselý
	Mgr. Alena Rájová
	Zdeňka Srpová	
	Jarmila Šurová	
	Věra Weberová	

V Chebu dne 16. června 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. června 2004

Razítko

Ředitelka školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jindřiška Koubová

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucí inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Palackého 8, p. p. 47, 350 99 Cheb. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	23. 7. 2004	e1-1060/04-5140
Zřizovatel	12.07.2004	e1-1060/04-5140
Rada školy	12.07.2004	e1-1060/04-5140

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.